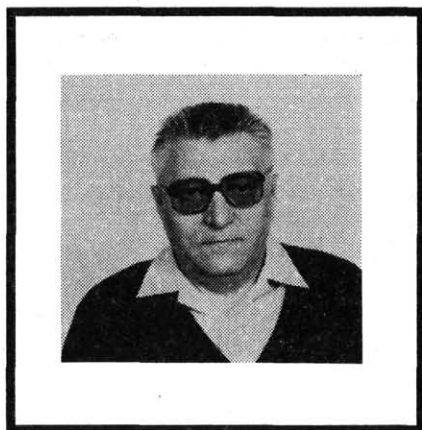

Sinay Jenő (1932–1994)

Oly közeli az a könnyes-humoros ünnepség, amelyen *Sinay Jenőt*, a győri Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár igazgatóját búcsúztattuk nyugdíjba menetele alkalmából. Akkor még nem gondoltuk, hogy nincs messze a másik, a fájdalmasabb, immár végleges elköszönés időpontja. Nem telt el két esztendő! 1994. augusztus 12-étől megvalósulatlanul maradtak a nyugdíjas évekre halasztott kedvtelések, foglalatosságok tervei. Utolsó útjára – végakarátának megfelelően Mosonmagyaróváron – 1994. szeptember 2-án kísértük *Sinay Jenőt*, nem sokkal 62. születésnapja előtt.

1932. szeptember 29-én született Győrött. Édesanyja féléves korától egyedül nevelte. Már iskolás kora előtt megszerette a könyvet, az olvasást, amire a nyúli parasztlány, Mariska tanította, aki vele volt, míg édesanyja dolgozott. Előfordult, hogy zsíros kenyeret ebédeltek, mert Mariska az olvasás hevében a főzésről is megfeledkezett. Győr volt a helyszíne a középiskolai tanulmányoknak is. A Szent Benedek rendi Czuczor Miklós gimnáziumban befejezett három év után osztálya a Révai Miklós Gimnáziumban érettségizett 1951-ben. A legendás osztály, melynek tagjai még ma is minden évben találkoznak, barátok maradtak, jóban, rosszban összetartottak. A társaság egyik lelke, összefogója *Sinay Jenő* volt, aki osztálytársairól mindent tudott, számon tartott.

Még az érettségi évében Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán kezdte meg tanulmányait, könyvtár szakon. Abban az időszakban, amikor néhány évfolyam hallgatói egyszakos képzés keretében váltak könyvtárosokká. A szaktantárgyakon kívül azonban sok mindent hallgattak, együtt jártak előadásokra az irodalom, a történelem szakosokkal. Valódi kis polihisztorok, széles látókörű könyvtárosok képzése volt ezzel a cél, ami *Sinay Jenő* esetében maradéktalanul sikerült is.

Az akkori rendszer szerint még államvizsga előtt, saját kérésére került 1955-ben Mosonmagyaróvárra, a Járási Könyvtárba vezetőnek. Nem akart nagy könyvtárban dolgozni. Olyan intézményt választott, melyből ő csinálhatott igazi, szakszerű könyvtárat. A város könyvtári életének megteremtésén túl a járás területén is végezte szervező munkáját, többnyire gyalog vagy kerékpárral járva a vidéket.

A gyakornoki esztendőt 1956-ban sikeres államvizsga követte az egyetemen. Liszt Ferencről készített szakdolgozatát a Magyar Tudományos Akadémia díja-

zásban részesítette. Ugyanebben az évben, novemberben megnősült, feleségével haláláig boldog házasságban élt.

Hat évi mosonmagyaróvári tartózkodás után, 1961-ben a Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár – második és egyben utolsó munkahelye – hívta Győrbe a megyei könyvtárban akkor létesítendő műszaki részleg megszervezésére. Mivel minden új feladat izgatta, elvállalta a felkérést. Bár ez a központilag kitalált egység nem bizonyult életképesnek, belőle alakulhatott ki később a megyei könyvtárak tájékoztató és bibliográfiai szolgálata, valamint itt kezdődött meg a helyismereti gyűjtemény alapjainak lerakása is.

1965-től már ez, a helyismereti munka, valamint a módszertani tevékenység tartozott Sinay Jenő munkakörébe. A helyismereti munkának mindaddig csak különböző kezdeményei voltak az intézményben. A gyűjtemény és a szolgálat kialakítása és megszervezése az ő nevéhez fűződik. Külön említést érdemel a helyismereti képgyűjteménynek, a mikrofilmgyűjteménynek, a cikk-kivágatoknak, a cikk-katalógusoknak és a helyismereti periodikának mint gyűjteményi egységnek a kialakítása, illetve létrehozása. Kidolgozta *Jászberényi Ferenccel* együtt a nem könyvjellegű dokumentumok (fotó, aprónyomatványok, plakát, cikk-kivágat stb.) raktározási rendszerét, melyet más könyvtárak is mintául használtak az országban. Összeállította a megyei vonatkozású személyek katalógusát, adataikat 1972-ig kigyűjtve valamennyi jelenkori magyar nyelvű lexikonból. Ebben az időszakban kezdődött meg a megyei könyvtár birtokában lévő sajtóanyag katalógizálása is, melynek szabályzatát szintén Sinay Jenő alkotta meg.

A ranglétrán felfelé haladva a műszakirészleg-vezetői majd csoportvezetői beosztást követően 1975. január 1-jétől *Mezei György*, addigi igazgatóhelyettes-távozása után ebbe a munkakörbe nevezték ki.

Ezen időszak legfontosabb feladata a könyvtár új épületbe telepítésének munkája volt, hiszen 1976-ban költözött mai helyére, a Baross Gábor u. 4. szám alá intézményünk. Szinte művészi tökélyre vitte a költözések megszervezését és lebonyolítását.

Már említettem, az új feladatok kihívásának nem tudott ellenállni, teljes energiájával ezek megoldása felé fordult, még azon az áron is, ha a korábbi „szermek” háttérbe szorultak. Ilyen új, izgalmas feladatot jelentett a költözés után a könyvtárban addig nem létező részlegek létrehozása: 1976–77-ben a gyermekkönyvtár, ezt követően a zenei könyvtár és hangtár létesítése, működési és szolgáltatási rendjének tervezése és megszervezése. A megyékben nem egy hangtár vette segítségül az általa kidolgozott gyarapítási és működési szabályzatot. A még ma is alapnak tekintett megyei könyvtári szervezeti és működési szabályzat precíz, mindenre kiterjedő alapos kimunkálása szintén az ő nevéhez fűződött. Nyugodt szívvel mondhatom, hogy országos visszhangja volt különböző tervezeteinek. 1984-ben kezdeményezésére pályázta meg és nyerte el az intézmény a tudományos könyvtár III. besorolást. Pályafutásának utolsó éveiben a könyvtár számítógépesítésének tervezése, az automatizálással való ismerkedés kötötte le ideje nem kis részét.

Sinay Jenőt kiváló és sokoldalú szakmai tudásának köszönhetően többször felkérték az ország különböző megyéiben lefolytatott minisztériumi szakvizsgálatokban való részvételre, szakvélemények adására, szabványalkotási munkákban való közreműködésre, mint pl. a videódokumentumok leírási szabványainak vé-

leményezése vagy a könyvtári raktározási táblázatok legutóbbi kiadásának lektorálása. Tudását a szakma azonban nem használta ki igazán, ő pedig nem tola-
kodott. Túl sok mindent vitt magával! Kezenyomát, munkálkodásának eredmé-
nyét azonban a Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár minden részlege őrzi, tevé-
kenységének hatása így is túljutott az intézmény falain. Az igazi, hivatalos szak-
mai elismerést, az első és utolsó szakmai kitüntetést, a Szabó Ervin Emlékérem
helyébe lépő Szinnyei József-díjat csak 1992-ben kapta meg.

Sinay Jenő nemcsak nagy tudású könyvtáros volt. Imponáló szakmai felké-
szültsége mellett sokrétű érdeklődése és tájékozottsága, műveltsége, bámulatos
emlékezőtehetsége mindenkit elkápráztatott és elismerésre készítetett. „Egy vi-
lágnezete volt. Amiről meggyőződött, amellet következetes hűséggel kitartott.
Véleményét soha nem bírta a szelek változására. Bármiként forgott a karrieriz-
mus szélkakasa a politika álarcosbájljain, bármiként ingadozott a higanyszál a
hatalom hőmérőjén, ő soha nem cserélt maszkot, nem váltott jelmezt. Vallotta,
amit hitt, hitte, amit üdvösnek tartott. Nem kötelező helyeselni az ő egyetlenné
véglegesült meggyőződését, de az a tisztaság, az az önzetlenség, az az embersze-
rető szívmelegség, amellyel vallotta kikezdetetlen világnezetét, valamennyiün-
ket tiszteletre kötelez.” – mondta róla búcsúbeszédében Gerencsér Miklós író.

Személyében nemcsak szülővárosának, de az egész megyének is egyik legtudó-
sabb ismerőjét veszítettük el. Nemigen volt olyan adat, melyet fejből, kapásból
ne tudott volna. Hozzá fordulhatott bárki, ha már másképp reménytelennek tűnt
egy kérdés megválaszolása. Helytörténeti vonalon kapcsolódott be a társadalmi
szervezetek életébe is. Több helytörténeti kiadvány, bibliográfia, forrásjegyzék
és adattár kidolgozása és összeállítása fűződik nevéhez. Olyan kiadványoké, melyek
létrehozása a legnagyobb pontosságot és igényességet, türelmet kívánta meg. Ön-
álló munkái közül a legfontosabbak: Az első győri gyár története, 1845–1970. (Kis-
alföldi Gépgyár); Bibliográfia a győri sajtóban 1946–1961 között Győr-Sopron
megye könyvtáiról megjelent cikkekről; Győri kulturális krónika 1945–1984;
Színházi adattár, 1945–1989. (Kisfaludy Színház).

Számtalan forgatókönyv őrzi a helyismereti gyűjteményben a különböző veté-
lkedők szervezésében, anyagának összeállításában vállalt szerepét. Imádott ját-
szani, szinte gyermekien tudott örülni, lelkesedni. Játszva is a helyismeret nép-
szerűsítője volt.

Nemcsak a megyei, városi szintű vetélkedők forgatókönyveinek megírása,
szerkesztése, lebonyolítása volt elképzelhetetlen nélküle, területi, országos veté-
lkedők kérdéseinek kidolgozására is felkérést kapott. Ilyen volt pl. a Komárom,
Vas- és Győr-Sopron megyék részvételével meghirdetett honismereti vetélkedő
vagy a Tiszán innen, Dunán túl c. országos televíziós vetélkedő. Tárgyi tudása
mellett szellemessége, humora tette alkalmassá e feladat nagyszerű ellátására.

Szerette, élvezte az életet. Nem volt harcias típus. Távol állt tőle, hogy bárkit
megbántson, felelősségre vonjon, netán megbüntessen, ha időnként bizony erre
is szükség lett volna. Mindenki számára megtalálta a mentséget, a magyarázatot
tetteire. Mi, munkatársai, beosztottjai humanizmusáért, közvetlenségéért, dön-
téseinek megfontolt és demokratikus meghozataláért, szakmai tudásáért tisztel-
tük és szerettük. Kár, hogy ezt a szakmai tudást közvetlenül csak az 1960-as
években, a középfokú könyvtárosképző szaktanfolyam hallgatóinak adta át, ahol
könyvtártant és pedagógia-pszichológiát oktatott.

Szelleme, érdeklődése a halál árnyékában is töretlen maradt. Betegségében is mindent tudott a világról, olvasott, televíziót nézett, azt sajnálta, hogy a különböző programokat nem három, csak két készüléken képes egyszerre figyelemmel kísérni. Kedvenc játékfilmjeit videókazetták, kedvenc zeneműveit hangkazetták sokasága őrzi csodálatos rendszerezettségben.

Óriási önfegyelemmel, méltósággal viselte fájdalmait, betegségét. Az őt önfeledően utolsó percéig ápoló felesége jajszavát sem hallotta. Önerejéből már mozdulni sem tudott, amikor egyik nagy szenvedélyének a sportnak hódolva szinte az utolsó napig végezte valamennyi sportlap helyismereti szempontú figyelését a könyvtár számára.

Méltán mondta hamvainál Gerencsér Miklós: „Egy hivatása volt. Nem cseréltetett állást, foglalkozást. Valóban sírig hű könyvtáros maradt, szenvedélyes szerelemmel munkálkodva mindenben és mindenért, aminek köze van a bibliotéka tudományához.”

Nagyon fájlaljuk távozását!

Dr. Szabó Imréné

Balogh György (1934–1994)

Gyászolnak a Békés megyei könyvtárosok, de nemcsak ők, hanem az országban is sokan, ha megtudják a hírt: meghalt *Balogh György*, a Mezőkövácsházi Városi Könyvtár igazgatója.

41 évig dolgozott ebben a könyvtárban, 1953–1960-ig járási módszertani könyvtárosként, 1993-ig pedig igazgatóként. Egyik – közelmúltban megjelent – bibliográfiájának előszavában írja magáról: „... három területen dolgoztam eredményesen, nagy akarással, szenvedéllyel, szeretettel. E három terület a könyvtár, a helytörténet-honismeret és a tudományos ismeretterjesztés (TIT) volt”. A könyvtári munkát a „hőskorban” kezdte: 1953-ban a járási könyvtár 360 kötetel rendelkezett, most 50 ezerrel. Mozgó-könyvtárral járta a tanyaközpontokat, hogy olvasnivalót vigyen az embereknek a hosszú téli estékre. A járás 19 községi könyvtárának felújításán, bővítésén munkálkodott, s csak 4 évvel ezelőtt kapott méltó helyet a

„saját” könyvtára. Sok könyvtáros köszönheti Balogh Györgynek a szakma megismerését és szeretetét.

A 60-as években kezdte el a helytörténeti-honismereti kutatómunkát. Okát csak találgathatjuk: itt született, itt élt, s érdekelte szűkebb hazája. Tudta, hogy az embereket is érdekli, be akarta bizonyítani, hogy Mezőkövácsházának és környékének is van történelmi és kulturális múltja, csak nem ismerjük. Kapcsolatai és szorgos munkája által információi egyre dagodtak. Az eredmény: több ezer katalóguscédula a könyvtárban. Mintha csak érezte volna, hogy nincs sok ideje hátra, az elmúlt évben összegezte 30 éves kutatómunkája eredményét. Ez az irodalomjegyzék 134 annotált bibliográfiai tételt tartalmaz, írásairól, amelyek nyomtatásban is megjelentek, 29 olyat, amelynek szerkesztője, összeállítója, vagy kiadója volt, 32 pedig olyan, amely technikai, szervezési okok miatt nem jelent meg, de a

könyvtár őrzi, s bárki rendelkezésére áll. 8 pályaműve közül több díjazásban részesült.

Ezek a száraz tények. Rengeteg kiartatást, éjszakákba nyúló munkát rejtenek ezek a számok. A megye könyvtárosai sokszor hallhatták egyéni, sajtós megközelítésű hozzászólásait, amelyekkel mindig jobbítani akart, ha könyvtárosokról, ha a szakma egy-egy részterületéről, vagy országos, netán csak falusi gondokról volt szó. Mind fontos volt! Nem választhattunk volna jobb elnököt az MKE megyei szervezetének élére. 8 évig látta el ezt a feladatot: a pályakezdőkkel éppúgy törődött, mind a nyugdíjasokkal.

A kétszer négyéves ciklus éppen letelet, nem választhattuk újra, az alapszabály értelmében, pedig szerettük volna, de ő ezt már nem tudja. Mondtuk-e neki valamikor is, hogy köszönjük, amit értünk tett? Legyen ez ismételtlen – hiszen de sokszor elmondtuk már – tanulság a jövőben!

A másik pedig: a törvény és a humanum sokszor összeütközésbe ke-

rül. Egy éve volt még a nyugdíjig, de a tavalyi pályázatot nem ő nyerte el. 33 évig volt a könyvtár igazgatója. Sok elismerést, kitüntetést kapott. Őszinte, szókimondó ember volt, pusztán a hatalom előtt nem hajolt meg. „Csak” erkölcsi kár érte.

Otthoni és könyvtári íróasztalán félbehagyott munkák. Kollégái, a honismereti szakkörök tagjai bizonyosan folytatják majd, hiszen azt, hogy „kész”, senki sem mondhatja. Mindent félbehagyunk. Munkájának elmúlt évi összegzésében Móra Ferencet idézte: „Én az irodalomnak csak barkácsoló kisembere vagyok. Én utánam nem maradnak piramisok, sokat kell fűrnöm, farigcsálnom. Nem vagyok nagyregiszterű orgona, kolompaszó vagyok a magyar mezők felett, de fáradt emberek ezt is szeretik hallani néha. Nem vagyok csillag, csak rőzsetűz, de ez amíg ég, meleget tud adni az egyszerű embereknek”.

Fájó szívvel búcsúzunk, emlékét megőrizzük.

Uti Éva

Weöres Sándor: Ha a világ rigó lenne (Ill.: Hincz Gyula)

Megjelent!

Megjelent!

Megjelent!

 Arcanum
databases

Magyar Nemzeti Bibliográfia Könyvek CD!

Hosszas fejlesztőmunka eredményeképpen az Országos Széchényi Könyvtár és az Arcanum Databases közös gondozásában megjelent a Magyar Nemzeti Bibliográfia Könyvek adatbázisa CD-ROM lemezen.

Az adatbázis tartalmazza az 1976-1991 között Magyarországon kiadott és köteles példányként beszolgáltatott több mint 100.000 könyv bibliográfiai adatait, gyűjteményes kötetek esetén kiegészítve mintegy 200.000 ún. analitikus tétellel. Az adatbázis rekordjai HUNMARC szerkezetűek, és megteremtettük a lehetőségét HUNMARC formátumú letöltésnek is. A program többféle megjelenítésre alkalmas, így szabványos ISBD szerinti megjelenítésre is. Minden jelentős adat szerint kereshetünk, mint cím, szerző, közreműködő (személy, testület, rendezvény), ETO jelzet, kiadó, ISBN, ISSN szám, sorozatcím, földrajzi név, nyelv illetve tárgycsoport kódra. A program kezeli a rekordkapcsolatokat is, melynek különösen többkötetes könyvek és sorozatok esetén van jelentősége.

Az adatbázis rekordjai a könyvtár saját adatbázisába áttöltethetők, az integrált könyvtári szoftverek többsége (pl. TINLIB, ALEPH, stb.) felkészült a HUNMARC formátumú rekordok fogadására.

Az adatbázist megrendelheti telefonon, faxon és levélben is.

Ára: 30.000 Ft + ÁFA (egyelhasznalós környezetben)
40.000 Ft + ÁFA (hálózati ár)

Amennyiben cégünk bármely termékét megrendeli, egy Biblia CD-t kap ajándékba.

*Látogasson meg minket a COMPFair-en október 11-15. között a A pavilon 113-as standján,
illetve november 1-4. között a DAT '94 kiállításon a Thermal Hotel Heliában.*

Részletes információért hívja Biszak Sándort vagy Beringer Pált

Tel/fax: 185-4749 Postacím: 1507 Budapest Pf 99

1113 Budapest, Dávid Ferenc u. 2/a IV/1

Hazai termés

Az **ARCANUM Databases Adatbázisfejlesztő és Kiadó Betéti Társaság** elsősorban hazai adatbázisok CD-ROM lemezen történő kiadását és terjesztését tűzte ki célul. Termékeink sorában bibliográfiái, teljes szövegű, valamint képeket is tartalmazó, facsimile adatbázisok szerepelnek. Alkalmazásaink saját fejlesztésű - **ARCTIS** - rendszerrel készülnek, így az általános adatbázis funkciók használata mellett mód van speciális igények kielégítésére is. Tevékenységünk a CD-ROM kiadás bonyolult folyamatának minden egyes fázisát felöleli, a tervezéstől, adatrögzítéstől az adatbázisépítésen át a kis és nagypéldányszámú sokszorosításig.

MNB - Magyar Nemzeti Bibliográfia

Könyvek 1976 - 1991

Kiadó: *Országos Széchényi Könyvtár, 1994*

Az adatbázis tartalmazza a fenti időszakban Magyarországon kiadott és kötelese példányként beszolgáltatott több mint 100.000 könyv bibliográfiai adatait, kiegészítve mintegy 200.000 analitikus tétellel.
Ára: 30.000 Ft (egyfelhasználós környezetben)
40.000 Ft (hálózati ár)

OSZK - NPA

Nemzeti Periodika Adatbázis

1981-1993

Kiadó: *Országos Széchényi Könyvtár, 1994*

Az adatbázis tartalmazza a Magyarországon fellelhető külföldi folyóiratok bibliográfiai adatait valamint a leléhelyadatait.
Ára: 21.000 Ft
Aktualizálás ára: 10.500 Ft

HUNPATEKA

Magyar Szabadalmak 1920 - 1994

Kiadó: *Országos Találmányi Hivatal, 1994*

Az adatbázis a magyar szabadalmi dokumentumok bibliográfiai adatait tartalmazza 1920-tól napjainkig.
Ára: 30.000 Ft / év

PRESSDOK

sajtófigyelő

Kiadó: *Országgyűlési Könyvtár, 1994*

A magyar sajtót 1989 januárja óta feldolgozó adatbázisban több mint százötven napi- és hetilap cikkeinek bibliográfiája található. Célja, hogy naprakészen kövesse a vezető politikai, gazdasági, kulturális eseményeket, illetve azok sajtóbeli visszhangját.
Ára: 20.000 Ft (egy CD-ROM)
38.000 Ft (évente 2 CD-ROM)
62.000 Ft (havi aktualizálás 2 CD-ROM lemezzel)

MSZ CD - Magyar Szabványtár

Szabványjegyzék 1994. Villamosság

Kiadó: *Magyar Szabványügyi Hivatal, 1994*

Az adatbázis tartalmazza az érvényes magyar szabványok bibliográfiai adatait mellett a villamosság szabványok eredeti képmásait is.
Ára: 20.000 Ft

BIBLIA

teljes szövegű adatbázis

Kiadó: *ARCANUM, 1992*

A teljes szövegű adatbázis Károli Gáspár fordítása alapján készült, igazi hipertextes alkalmazás.
Ára: 4.900 Ft
A fenti árak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

Amennyiben bármely termékünket megrendeli, egy Biblia CD-t kap ajándékba.

Látogasson meg minket a **COMPFair-en** október 11-15. között az **A pavilon 113-as standján**, illetve november 1-4. között a **DAT '94** kiállításon a **Thermal Hotel Heliaban**.

Részletes információért hívja **Biszak Sándort** vagy **Beringer Pált**

Tel/fax: 185-4749 Postacím: 1507 Budapest Pf 99

1113 Budapest, Dávid Ferenc u. 2/a IV/1